

Traumacentrum, urgentní příjem, protokoly MDCT ve FN Brno - Bohunice

MUDr. Nebeský T., Štouračová A.
Radiologická klinika FN Brno, LF MU
Přednosta: Prof. MUDr. Válek V., CSc.

Cíl přednášky

1. začlenění RDK do struktury DUP, EmOff
2. standardní protokol
3. trochu čísel

Polytrauma (definice)

- postižení nejméně dvou orgánových systémů, z nichž alespoň jeden ohrožuje pacienta na životě
- je nejčastější příčinou úmrtí ve věku do 40 let
- incidence úmrtí spojená s traumaty ve vyspělých zemích je 60-80/100 000 obyv.
- je 5. nejčastější příčinou smrti
- nejčastější příčinou jsou dopravní nehody

Úrazové mechanismy

- čelní náraz (M + Cp, DKK, pánev a hrudník)
- pád z výšky (DKK, base lební, Cp. pánev, vnitř. org.)
- zasypání (crush sy, vnitřní org.)
- výbuch (hrudník, břicho, končetiny, blust sy - tl. vlna)

mechanismus poranění (5-6 m výška, chodec:auto 30 km/hod, zaklínění, katapultáž, smrt spolujezdce)

System EmOff DUP

informační systém **Emergency office (EmOff)** je určený

- pro řešení mimořádných událostí/krizových situací na úrovni nemocnice
- pro informační podporu a dorozumívání personálu v rámci dispečinku urgentního příjmu

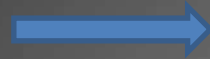
jde o webovou aplikaci, do které má každá klinika či oddělení zřízen vlastní přístup

dispečink urgentního příjmu (DUP)

- k zajištění informační podpory **dispečinku urgentního příjmu (DUP)** a pro efektivní práci v tomto modulu je nezbytné mít v aplikaci EmOff odpovídající datovou základnu (organizace tj. kliniky a oddělení), osoby (personál nemocnice) a kontakty na ně (telefon, e-mail,...)

modelový příklad

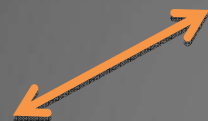
trauma

155 (RZS) / 112 (IZS)

operátor/dispečer RZS

udržuje telefonické spojení
s místem

vysílá dopravní
prostředek

na základě informací z místa nehody
informuje DUP lékaře anesteziologa
OUP o charakteru poranění,
transportu, době dojezdu

sestra OUP zadává
informace do EmOff

sms svolávající

- traumatým (i radiolog)
- konziliáře

Radiolog CT

Co to v praxi představuje pro pracoviště radiologické kliniky ?

1. neustále mít v dosahu mobil v evidenci centrálního rtg pracoviště, kam přichází první informace **sms** v rámci systému EmOff o možné práci na pracovišti urgentního příjmu

2. na pracovišti CT2 (III. nadzemní podlaží) musí být stále **dostupný** radiologický asistent na určeném telefonním čísle, ten informuje vedoucího směny CT

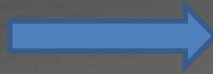
3. přijde - li informace o úraze cestou sms na evidenci rtg, je v pracovní době do 15.00 hod. bezprostředně informován **lékař zařazený ten den na UZ**, po 15.00 hod. pak lékař zařazený do odpolední směny, ti odcházejí provést vstupní UZ vyšetření

v so a ne pak toto vyšetření provádí lékař dle rozhodnutí vedoucího služby (lékař na pracovišti CT)

4. po telefonní informaci na CT2 odchází **RA** (zařazený sem ve vícesměnném provozu) ihned na pracoviště CT3 v rámci OUP

5. **lékař CT** odchází pak na OUP na základě informace RA v požadovaném časovém limitu, nebo toto přenechá lékařovi provádějící UZ a následně provede jen II. čtení

DUP - EmOff

sms

radiologická klinika - evidence

žurnální lékař/lékař UZ

odchází na OUP (UZ)

CT pracoviště

- RA
- vedoucí lékař směny

odchází na CT3

Přítomnost lékaře při vyšetření na CT3 je nutná, neboť podává bezprostředně informace o závažnosti a charakteru poranění

Následně provede lékař CT definitivní vyhodnocení **do 20 min** včetně popisu

Během noční pohotovosti **mimo pracoviště** (všední dny mezi 21.00 - 7.00 hod., so + ne a svátky mezi 20.00 a 7.00 hod.) se musí CT lékař dostavit do nemocnice na pracoviště CT3 **do 20 min.** od nahlášení polytraumatu

celotělový sken (standardní trauma protokol)

mozek + C páteř
nativ

64 x 0,625
SW 1 mm
Inkr. 0,5 mm
FOV 25
Pitch 0,45
Rot.č. 0,5 mm
kV 120
Resolution high
Deriv. obr.: soft ax, cor, sag 5/5,
hr ax, cor, sag 3/3

hrudník, břicho, pánev
k.l. i.v.

64 x 0,625
SW 1,5 mm
Inkr. 0,75 mm
FOV 400
Pitch 0,9
Rot. č. 0,5
kV 120
Resolution standard
Deriv. obr.: soft ax , cor 5/5,
hr ax 3/3, sag / kor 5/5

MDCT celotělový trauma protokol zohledňuje

- ✓ otázku správného vysycení cév a parenchymatozních orgánů v celém rozsahu vyšetření
- ✓ celkovou dávkou

trifazický protokol

1.fáze 70 ml/s, $v = 3 \text{ ml/s}$

2.fáze 0,8 ml, $v = 0,1 \text{ ml/s}$

3.fáze 75 ml, $v = 4 \text{ ml/s}$

Loupatazis Ch. et al., Eur Radiol (2008) 18: 1206-1214

proplach aqua pro inj. (40 ml, $v = 2 \text{ ml/s}$)

- celková doba aplikace k.l. činí cca 43 s
- spuštění akvizice je po 55 s od počátku aplikace k.l. i.v.
- 320 - 350 mgJ/ml

- ✓ timing aplikace k.l.i.v.
- ✓ množství k.l.
- ✓ obsah jodu

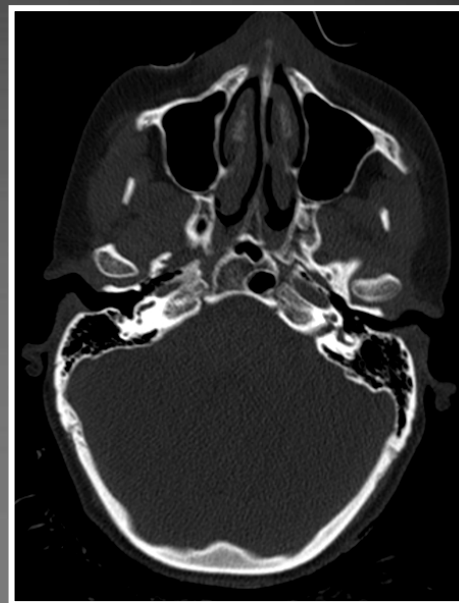
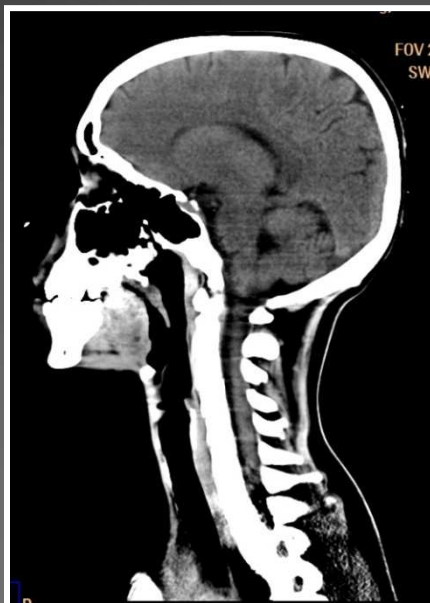
jsou předpokladem

- odhalení poranění parenchymu
- cév
- případně k detekci extravasace

tepny, portální žíla, homogenní vysycení parenchymat. org.

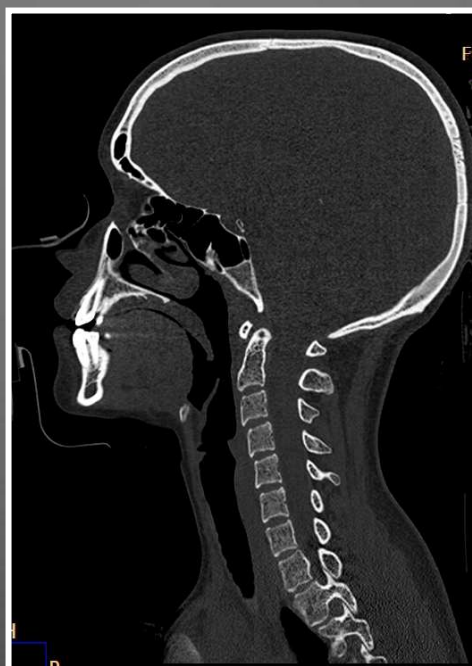

Ad PACS

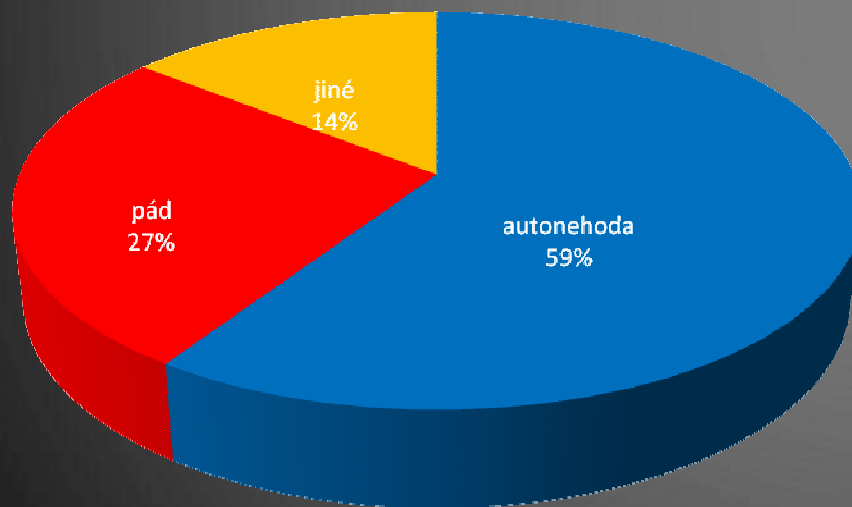
- soft
- HR

derivované obrazy

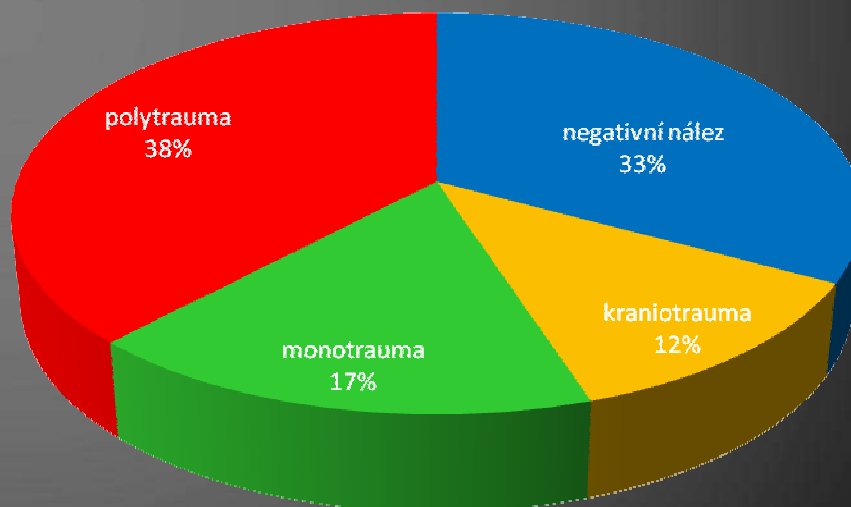

Na našem pracovišti jsme v r. 2009 vyšetřili v rámci traumacentra (založené v únoru r. 2009) **658 pac.** 514 pacientů bylo vyšetřeno v protokolu polytrauma, 158 pacientů mělo pouze vyšetření mozku a C páteře

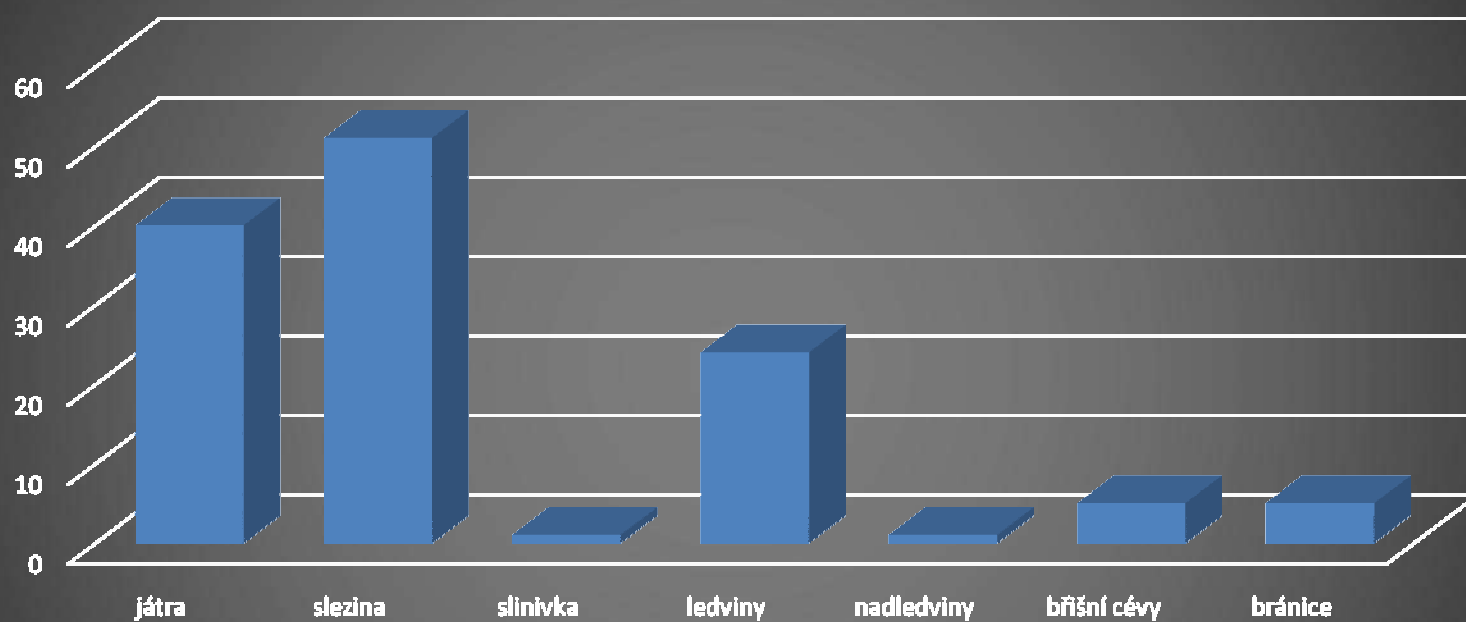
Hlášení RZS – příčina úrazu

Výsledky CT nálezů

Poranění nitrobřišních orgánů

Závěr:

z výše uvedeného je zřejmé, že jedině

- organizačně vyspělé traumacentrum v rámci UP
na něž navazuje

- diagnostický komplement
jehož součástí jsou

- vyšetřovací diagnostické zobrazovací modality se
standardizovanými vyšetřovacími algoritmy

umožní zahájit co možná nejrychleji a nejefektivněji
léčbu pacienta

Děkuji za pozornost

Abstrakt:

Od r. 2008/9?, kdy bylo na podkladě rozhodnutí MZ zprovozněno ve Fakultní nemocnici traumacentrum a v rámci toho vybudováno oddělení urgentního příjmu se stala Radilogická klinika součástí traumatýmu. Organizačně se musela přizpůsobit jednak požadavkům technickým, ale i personálním. Systém součinnosti je prezentován na modelovém příkladě.

Dále je zmiňován standardizovaný celotělový protokol (scan), s využitím trifazické aplikace k.l. i.v., která umožňuje současně dobré zobrazení parenchymatozních orgánů a cév.

Závěrem je podán přehled vyšetření za r. 2009.